

שבת ראש חודש!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

מריבה ב'סטייל'

אם כלו כל הקיצין, ואין ברירה אלא לריב... עלינו לשמור על מספר כללים: לשמור על פה נקי! בכל מריבה, גם אם היא קשה מאד, עלינו להחזיק בכלל ברזל: אסור לומר מילים לא יפות!!! גם למריבה יש קווים אדומים שאסור לחצות אותם, ואם הקווים האלה נחצים, מתרחשת ירידת ערך חזקה בזוגיות שמשאירה צלקות לאורך זמן. קבלו טיפ לחיים שכדאי להשתמש בו: כל זמן שהמילה לא יצאה מפידך, אתה המלך! הוצאת את המילה, אתה הופך להיות העבד של אותה מילה. כלומר, כל זמן שהתאפקנו ובלמנו, ולא הוצאנו את המילה הקשה מהפה, אנו השליטים וכבודנו הוא כבוד של מלך. וברגע ששחררנו את הרסן והוצאנו את המילה מהפה אנו הופכים להיות עבדים שלה.

כעת צריך לפייס, להתנצל, להתכופף ולומר: 'לא התכוונתי לזה...' 'לא הבנת אותי נכון...' 'הדברים הוצאו מהקשרם...' אבל כעת זה כבר לא כל כך מועיל כי בני הזוג כבר יודעים מה חושבים עליהם. כשאנו אומרים שאסור לומר 'מילים לא יפות', כל אחד מבין את זה אחרת. כדי שלא יהיו אי הבנות, נביא לפניכם מספר מילים קשות שאותם אסור לומר בשום פנים ואופן, אפילו במריבות הקשות ביותר. ומהמילים האלה ומטה - בוודאי שאסור לומר.

אני מתנצל על כך שאני צריך לכתוב זאת, אבל כדי שנוכל ללמוד, אין לפני ברירה... בשעת מריבה וכעס גדול, לעולם לא תאמר אשה לבעלה: 'לך מפה, משוגע...' למרות שאין לו הגדרה אחרת... בהתפרצות הקשה ביותר, האיש לא יאמר לאשתו: 'מפגרת!' אפילו שכך קבע הפסיכיאטר. קוראים יקרים, מהמילים האלה ומטה אסור להוציא מהפה. כמובן שאין צורך להזכיר הגדרות פסיכיאטריות, שמות של בעלי חיים ומילים גסות וכד'.

אז מה בכל זאת מותר לומר? איך מתקוטטים? אציג לפניכם אופן של מריבה וקטטה שכדאי לנסות אותה, ולהימנע שלמרות זאת הזוגיות לא נפגמת. הוא הרגיו אותך גברת? הוציא אותך מן הכלים? תתקרבי אליו בצעד מהיר תרימי קצת את הטון ותאמרי לו באופן הכי אסרטיבי: תשתפר!!! תפני לו את הגב ותלכי.

היא הרגיזה אותך אדוני? אתה כולך 'אש'! רופץ אליה, ותאמר לה בטון גבוה ונחרץ: אני ממש מאוכזב, אני מצפה ממך ליחס אחר!!! תסתובב ותלך.

לכולנו ברור ששמות גנאי וכינויים, לא יוסיפו דבר, מְפִינֵן שהמסר הועבר בצורה ברורה ונחרצת. כמו כן, ברור שאחרי 'התקפה' בסגנון הזה, לא נשארים משקעים, אין צלקות, והחיים יכולים לחזור לשגרה ביתר קלות.

פרשת השבוע

מידת הגאווה

בפרשתנו אנו פוגשים את חלום פרעה שחזר ונישנה, בפעם הראשונה בפרות ובפעם השניה בשיבולים.

חז"ל תיארו באריכות את גודל גאותו של מלך מצרים. פרעה חשב את עצמו לאלוה שנאמר: "... לי יאורי ואני עשיתיני". פרעה אמר שלא די בכך שהוא ברא את היאור (שהיה בעצמו אלוה של מצרים), הוא גם ברא את עצמו... ואם הוא אלוה הרי אין לא צרכים כמו בן אנוש. ולכן בכל ארמונו של פרעה לא נמצא חדר שירותים... כי אלוה לא צריך זאת. ובאמת בכל בוקר בעלות השחר גזר פרעה שאסור לאיש להסתובב ברחובות מצרים חוץ ממנו, מהמלך! ובאותו זמן היה הולך בעצמו ליאור כי סוף סוף הוא אדם. נחשוב לעצמנו, פרעה היה מוכן להתאפק יום שלם ולחכות לעלות השחר כדי לשדר שהוא אלוה... הרי לפנינו מידת הגאווה בהתגלמותה.

הדבר התבטא גם בחלומו: "והיה מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם והנה עומד על היאור". כלומר הוא מעל היאור, מעל האלוקים שלו. הגאווה הזו נמשכה עד שהגיע יוסף הצדיק לפתור לו את החלומות. פרעה לא קיבל מאף חכם וגם לא מהחרטומים את הפתרונות שהציעו לו עד שהגיע יוסף. שנאמר: "... ויריצהו מן הבור...". ואז פונה פרעה ליוסף ואומר לו "חלום חלמתי ופותר אין אותו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו" פרעה מראה ליוסף את כל החרטומים והחכמים ואומר עליהם "ופותר אין אותו", כולם אפס אף אחד כאן אין לו שכל... אבל אתה שמעתי עליך שאתה המספר אחד! כאן פרעה מנסה להכניס ביוסף מגאותו שאינה יודעת גבול.

אבל יוסף הצדיק בכלל לא מתרשם ממנו וממה שהוא אומר ועונה לו בביטחון גמור וללא היסוס - "... בלעדי אלוקים יענה את שלום פרעה". קודם אומר לו יוסף את המילה "בלעדי" אם אמרת עליהם שהם אפס אז גם אני כולם ותדע לך פרעה שהאלוקים יענה את שלום פרעה. גם אתה אפס! יש מעליך אלוקים חיים שהוא מנווט את העולם וכלפיו כולנו שווים, יוסף במילים אלו שובר ומרסק את גאוות פרעה לרסיסים...

ברגע זה פרעה היה צריך להגיב בצורה חריפה כלפי יוסף ואף לפגוע בו חלילה. אבל פרעה זקוק לו ולפתרון חלומותיו. כמו שאמרו חז"ל גב שהמלך צריך אותו אפילו מעץ התלייה מורידים אותו. וכאן קורה דבר מוזר פרעה מספר את החלומות ליוסף ויוסף פותר את החלומות בצורה גאונית ונפלאה עד שפרעה נשבר ואומר: "ויאמר פרעה אל עבדיו, הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בו". ומי אח"כ אומר ליוסף: "אתה תהיה על ביתי ועל פידך יישק כל עמי...". יוסף בעונה וביטחון שלו הצליח להכניע את פרעה עד כדי התבטלות מוחלטת אליו.

מכאן למדנו שהענווה והביטחון חזקים יותר מהגאווה וההתנשאות. ממי שיש בו ענווה כולם בסופו של דבר נכנעים לו ומייחלים למוצא פיו, וגם הקב"ה נמצא איתו ומלווה אותו.

שבת שלום וחנוכה שמח - אבנר קוזאס

לכלא צבאי בסין מגיע חייל חדש. מיד מתחילים לשאול אותו

האסירים: "על מה אתה נכנס לפה?" עונה החייל: "על שבירת חלון."

"וכמה זמן תשב על זה?" ממשיכים לתחקר אותו. "מאסר עולם", הוא

עונה בחזרה. "מאסר עולם על שבירת חלון?! זה לא ייתכן! תגיד, איפה

שירתת?" עונה החייל: "בצוללת."

גדיחה

פתגם השבוע

"כל הדברים שבעולם אפשר לחקותם חוץ מן האמת. שכן אמת מדומה שוב אינה אמת" (רבי מנחם מנדל מקוצק)

ער ויפסיד? ברור לכולנו שהאבא מעונין שהילד ישן. אז מדוע האבא פתח אפשרות שהוא לא מעוניין בה בכלל? מי הכריח אותו לזה? זאת טעות!

ילד קצת חכם עושה חשבון מהיר. באמירת תהילים אני מקבל שני במבה וביסלי, במתמידים אני מקבל שני ופלים וחמצוצים. אז למה אני צריך להתאמץ בשביל במבה אחת? מושיקו אמר לאבא: לא רוצה במבה ולא רוצה לישון. בשלב זה האבא הרגיש שאין לו מה לעשות.

הוא הבין שהוא נמצא במלכוד, ונתן למושיקו פליק מאחור. הורים יקרים, מה דעתכם, האם הפליק הזה הוא עונש או עוול? בוודאי שזה עוול. 'בחזרה' של האבא והילד היו שני סעיפים: ישנים - מקבלים, לא ישנים - לא מקבלים.

היכן הסעיף של הפליק? הילד לא חתם עליו... שוב טעות! אם מקרה כזה יחזור על עצמו הרבה פעמים הילד עלול לפרש את תגובת האבא שהוא לא אוהב אותו ואולי אפילו שונא אותו.

הרי לפנינו איום שגרם לתגובה לא מוצלחת. ובאמת, האבא הזה אדם נפלא וטוב לב, כולם אוהבים אותו חוץ מבנו. הסיבה ברורה: האבא הזה מעולם לא למד לחנך ילדים.

אני לא אומר שצריך לתגמל על כל פעולה עם במבות או פרסים, רק שבמקרה הזה, האבא החליט לעשות זאת, וזה דבר לגיטימי, ומותר לתת לילד תמריצים מדי פעם.

לא לאיים

האיום פותח אופציה למצב שבו אנחנו לא מעוניינים. כאשר אנחנו רוצים שהילד יעשה פעולה מסוימת ומאפשרים לו לבחור בדרך נוספת, איבדנו את הכח של אותה פקודה.

ערב אחד, מושיקו שכב במיטה ולא רצה לישון. אחרי מספר נסיונות של האמא להרדים אותו שעלו בתוהו, האבא נכנס לתמונה עמד בפתח החדר ואמר למושיקו בטון ברור: לישון מיד! הילד השמיע חריקות וצפצופים ושוב האבא חזר ואמר: לישון מיד. הילד השמיע קולות מוזרים ואז אמר לו האבא: אתה ישן או לא? הורים יקרים, כאן מתחילה הטעות. מה פשר השאלה - 'ישן או לא?'

השאלה הזאת גורמת לנו ההורים לפתוח אפשרות שבה אנחנו לא מעוניינים. כי הילד מבין מזה שיש אפשרות לישון ויש אפשרות לא לישון. ולכולנו ברור שהוא חייב לישון. המשך האבא ואמר לו: מושיקו, אם תישן תקבל בוקר במבה, ואם לא תישן, תפסיד.

הילד כעת רואה לפניו שתי דרכים ברורות - לישון ולקבל במבה. לא לישון ולהפסיד. הורים יקרים, במה האבא מעונין: שהילד ישן ויקבל במבה או שישאר

סיפור לשבת

הרב חזקיהו מדיני זצוק"ל

שאלו לרבינו איזו זכות הוא תולה שספריי 'שדה חמד' התפשטו כל כך ברחבי תבל? על כך סיפר הוא כי בצעירותו למד בשיבת כולל אברכים שהחזיקו גם גדול בביתו ועל חשבוננו, והוא היה מהשקדנים הגדולים וראה חיל בלימודו.

התקנא בו אחד, וקנאתו בערה בו, איך הוא מצליח ומתעלה בלימודיו, ואילו הוא אינו רואה ברכה, קנאתו ומדותיו הרעות הביאו לידי כך, עד שיום עלילה שפלה, הוא שיחד את המשרתת של הגביר בעל בית המדרש שתוציא שם רע עליו כמעשה אשת פוטיפר.

ואכן בוקר אחד התפרצה לפתע אותה ערלית ופתחה בצעקות שהאברך בבית-הכנסת נטפל לה. קמה מהומה עד שביקשו לסלק אותו מבית המדרש, הגביר שמע מהענין והכריז "הוא אדם קדוש" ומי שימשיך לדבר עליו-שרגלו לא תדרוך פה יותר.

המשיך ה'שדה חמד' עברו כמה ימים ובשעת בוקר מוקדמות, באה אליו אותה גויה מתייפחת בבכי ומספרת: "אתה הרי יודע שהעללתי עליך עלילת זדון תמורה בצע כסף.

אבל לא נשאר לי מכל זה מאומה, כי הגביר פיטר אותי, לכן אני רוצה להתוודות ברבים שזה היה עלילה ותמורת זאת תדבר עבורי לגביר שיחזיר אותי לעבודה."

בתחילה רצה בעל ה'שדה חמד' לאמץ את העיסקה שכן ע"י כך יוסר ה'יכתם' ממנו, אבל לאחר מכן חשב איזה חילול ה' הרי יצא מכך שיתברר שיש איש עם רשעות כזאת. לכן אמר לגויה: "את תשתקי ואני אדבר עבורך עם הגביר" ואז הרגשתי שראשי נפתח והעניקו לי במתנה את מעלות החכמה.

מעשה באשה אלמנה שבאה להזמינו לאירוסי בתה, שאלה "ואיה תערכי את האירוסין? "בדירתיי" ענתה. "כלום יש מקום בדירתך שכל בני העיר?" אמרה: "בוודאי לא כולם יבואו, מי יפקוד אלמנה כמוני". חזר ואמר: "אפשר שכולם יבואו, בואו וסדרו את האירוסין בביתי" מיד קרא הרב לרעיתו ואמר לה: "מהרי והזמיני את הקהל לביתנו וכל מחסוריה עלינו." "אלמלא ידעתי את המחבר שהוא חי עמנו היום, הייתי אומר כי אחד מהראשונים הוא."

כך העיד רבי בצלאל הכהן מווילנא (אורות ממזרח עמ' קנח) קשה להאמין כיום כיצד איש אחד יצר את כל ספרי "שדה חמד" על שפעת כרכיו, ללא עזרת מחשב ללא עזרת צוות אלא רק במתת אלקים אשר חננו בתפיסה נפלאה, ובזכרון פנומאלי בחינת "בור סוד שאינו מאבד טיפה" וכמובן בכח שקידתו הנדירה.

בספר זכרונות לרבי משה בלוי ("על חומתיד ירושלים") מביא מעשה מופלא שקרה כשנה וחצי לאחר פטירתו: "בקיץ ה'תרס"ו הזדמנתי לחברון-והנה רעש בעיר מישהו חזר מבית העלמין, וראה את קברו של הגאון בעל ה"שדה חמד" פתוח, (הגויים העריצו מאוד את הרב וניסו לא אחת להוציא את גופו הטהור ולקוברו אצלם) ותהום כל העיר, וכל התושבים יצאו לבית העלמין והנה נתגלה שמי שהוא חפר את העפר מקברו וניסה להוציא בכוח את גופת המנוח זצ"ל במשכו אותו ברגליו, הפושעים כבר הופתעו כנראה באמצע מלאכתם וברחו.

וראו זה פלא, הגוף היה שלם כביום הקבורה ממש, והתכריכים היו לבנים כשלג בלי כל כתם, לא שלטה בגוף קדוש זה רימה, ולא נתנוון משך יותר משנה תמימה ויהי הדבר לפלא נורא, חברי החברה קדישא סתמו שוב את הקבר, ורבני חברון גזרו ליום המחרת "תענית ציבור" וסליחות ההתעוררות היתה גדולה מאוד. (עין חמד)

יצא לאור!!!

ספרו החדש

של הרב

אבנר קוואס

ביחד

הדרכה לזוגיות

חלק ב'